

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסדר בין משכל הוצאה לאור והפצה בע"מ לבין אסטרולוג הוצאה לאור

בע"מ

פתח דבר

ביום 19 ביוני 2007 הונחה על שולחני בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, להסדר בין משכל הוצאה לאור והפצה בע"מ (להלן: "משכל"), לבין אסטרולוג הוצאה לאור בע"מ (להלן: "אסטרולוג"), לפיו ישתפו השתיים פעולה בהוצאה לאור, הפצה ושיווק של ספרות "עידן חדש" (להלן גם: "ההסכם" או "ההסדר").

בחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי ונטלתי גם את עצתה של הועדה לפטורים ולמיזוגים. שוכנעתי, כי ההסדר אינו פוגע פגיעה של ממש בתחרות, עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלה ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), מן הנימוקים שיפורטו להלן.

תיאור הצדדים להסדר

משכל היא הוצאה לאור של ספרים, המוחזקת בחלקים שווים על-ידי ידיעות אחרונות בע"מ (להלן: "ידיעות אחרונות") ואיכנולד אחזקות בע"מ. משכל מוציאה לאור ספרים במגוון קטגוריות ספרותיות, תחת מותגי "ידיעות אחרונות", "ספרי חמד" ו"מסורה לעם".

אסטרולוג היא הוצאה לאור, העוסקת בהוצאה לאור של כותרים בתחום "העידן החדש" (מיסטיקה, רפואה אלטרנטיבית, ספרות המזרח הרחוק וכיו"ב) וכן בתחום המדע הבדיוני והפנטזיה.

ההסכם בין הצדדים

משכל ואסטרולוג צפויות לארגן במשותף את הליכי ההוצאה לאור, ההפצה והשיווק של ספרי אסטרולוג, לרבות כותרים עתידיים. על-פי ההסכם בין הצדדים, אמורה אסטרולוג להיות אחראית להוצאת הספרים לאור, ואילו משכל תהא אחראית על הפקת הספרים, אחסונם ושיווקם.

כחלק מן העסקה רוכשת משכל בעלות בספרי אסטרולוג, וכן מחצית מן המלאי הקיים והמלאי בתהליך. עם סיום ההסכם בין הצדדים יוחזרו הזכויות בספרים אלה לידי אסטרולוג.

אסטרולוג היא הוצאה ותיקה ובעלת מוניטין בתחומי "העידן החדש". משכל, שכאמור אין לה עדיין פעילות ממוקדת בתחום, מעוניינת להיעזר בניסיונה של אסטרולוג בתחום זה. אשר לאסטרולוג – ההסכם יאפשר לה להמשיך את פעילותה, לאחר שנקלעה לקשיים כספיים.

תקופת ההסכם היא לחמש שנים, והוא יתחדש מאליו לתקופות נוספות של 5 שנים, אלא אם בוטל על-ידי אחד הצדדים.

ההסדר הכובל והשפעתו על התחרות

ההסדר הוא מיזם משותף בין הוצאות לאור מתחרות, אשר אינו מאחד את מלוא הפעילות שלהן, שכן, פעילות ההוצאה לאור (להבדיל מהפקת הספרים והפצתם) נותרת נפרדת. מיזם משותף זה מהווה הסדר כובל אף בהעדר כבילה מפורשת (ר' לעניין זה, למשל, הע 508/04 **תאגיד איסוף מיכלי משקה בע"מ נ' ריבוע כחול ישראל בע"מ**, פסקה 12 לפסק הדין מיום 13.9.05). עם זאת, למשכל לא הייתה עד כה פעילות ממוקדת בתחום ספרות "העידן החדש", ואילו פעילותה של אסטרולוג בתחומים אחרים היא שולית.

משכל וקבוצת "ידיעות אחרונות" הן מהגופים הגדולים בענף הספרים, ונתח השוק שלהן בהפצת ספרים בשנת 2007 היה קרוב ל-20%. נתח השוק של אסטרולוג בכלל הוצאת הספרים בישראל הוא קטן מאוד. בתחום הוצאת הספרים פעילים מספר גופים גדולים נוספים, שנתח השוק של חלקם גדול מזה של משכל, וכן הוצאות לאור קטנות. גם בתחומי "העידן החדש" וספרות המדע הבדיוני קיימים מתחרים נוספים. חברת ההוצאות המתחרות אינה מעוררת, לפיכך, קושי במישור האופקי.

חשש אחר, העלול להתעורר במקרה הנוכחי, הוא חשש מפני חסימת ערוצי שיווק בפני מתחריה של אסטרולוג. משכל מוחזקת, כאמור, על-ידי ידיעות אחרונות, שהיא בעלת מונופולין מוכרז בעיתונות יומית בשפה העברית. עיתון "ידיעות אחרונות" מאפשר חשיפה משמעותית לספרים הזוכים להופיע במדור הספרות ובמדורים אחרים של העיתון. יצוין, כי עיתונים אחרים אינם מאפשרים חשיפה משמעותית מסוג זה.

עם זאת, בפני הוצאות הספרים המתחרות בתחום פתוחים ערוצי שיווק אחרים, כגון רשתות חנויות הספרים הגדולות, חנויות קטנות וכן שיווק באמצעות רשת האינטרנט. מתחריה של אסטרולוג אינם תלויים בחשיפה בעיתון, אשר ממילא לא הקנה עד כה חשיפה יתרה לסוג הספרות שמוציאה אסטרולוג. מן האמור עולה, שגם החשש לחסימת ערוצי שיווק בפני מתחרי הצדדים אינו משמעותי.

סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

תוקפו של פטור זה יפקע ביום 15 באוגוסט 2010.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, א' באלול תשס"ז

15 באוגוסט 2007